

Abstrakt (česky)

Rytíři sv. Jana, známí též jako johanité, špitálníci nebo maltézští rytíři představují bezesporu nejvýznamnější rytířský řád křesťanstva, který hrál významnou úlohu v dějinách Evropy. Na území českých zemí přišel Řád již ve 12. století a od té doby zde nepřetržitě působí až do současnosti, ačkoliv jeho činnost v Československu byla v letech 1948–1990 takřka úplně potlačena a zdejší velkopřevorství přetrvalo jen díky svým členům v emigraci. Předkládaná disertační práce popisuje působení tohoto Řádu na území českých zemích v rozmezí let 1874–1938. Zaměřuje se jak na organizační a společenské aspekty řádového působení, tak také na jeho hospodářskou stránku. Stranou zájmu této práce nestojí ani řádová kněžská větev. Vymezené období bylo dobou převratných změn – do roku 1918 se Řád mohl těšit podpoře ze strany rakousko-uherských elit včetně císaře, po rozpadu monarchie pak naopak musel hledat své místo v nové, občanské společnosti, a dokonce bojovat o svou existenci. Úspěšného završení těchto svých snah se Řád v českých zemích dočkal až na sklonku třicátých let, ovšem vzhledem k nadcházejícím dějinným událostem měly tyto úspěchy jen jepičí život.